

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 170

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 26 februarie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
26.	— Ordin al președintelui Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2025 al Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare	2–9
	ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
	Decizia nr. 27 din 5 februarie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	10–16

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU CONTROLUL ACTIVITĂȚILOR NUCLEARE

ORDIN

privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2025 al Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare

În temeiul art. 9 alin. (7) din Hotărârea Guvernului nr. 828/2024 privind organizarea și funcționarea Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare, având în vedere Referatul Direcției economice nr. 48.692 din 21.02.2025 prin care se propune aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2025, în conformitate cu prevederile:

— art. 16 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 4 alin. (7) și (9) din Legea nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare emite următorul ordin:

Art. 1. — (1) Se aprobă bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2025 al Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare, instituție publică, finanțată integral din venituri proprii, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

(2) Defalcarea pe trimestre a indicatorilor prevăzuți în bugetul de venituri și cheltuieli al Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare se aprobă de către Consiliul director.

Art. 2. — (1) Cheltuielile totale aferente veniturilor înscrise în bugetul de venituri și cheltuieli al Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare reprezintă limite maxime și nu pot fi depășite.

(2) În cazul în care în execuție se înregistrează nerealizări ale veniturilor aprobate, Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare poate efectua cheltuieli proporțional cu gradul de realizare a veniturilor.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare,
Cantemir Marian Ciurea-Ercău

București, 21 februarie 2025.
Nr. 26.

COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU CONTROLUL ACTIVITĂȚILOR NUCLEARE

I. Credite de angajament

II. Credite bugetare

Bugetul de venituri și cheltuieli 2025

Cod program: 0000000000

mii lei

Capitol	Sub- capi- tol	Pa- ra- graf	Grupa/ titlu	Articol	Alineat	Denumire indicator	Credite	Program 2025
		A				B	I	2
						TOTAL GENERAL VENITURI	I	0
							II	34.668
						TOTAL VENITURI PROPRII (I+II)	I	0
							II	34.668
						I. VENITURI CURENTE	I	0
							II	27.600
						A. VENITURI FISCALE	I	0
							II	27.600
						A4. IMPOZITE SI TAXE PE BUNURI SI SERVICII	I	0
							II	27.600
16.10						Taxe pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități	I	0
							II	27.600
03						Taxe si tarife pentru eliberarea de licențe și autorizații de funcționare	I	0
							II	27.600
						C. VENITURI NEFISCALE	I	0
							II	17
						C1. VENITURI DIN PROPRIETATE	I	0
							II	2

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

Capitol	Sub-capi- tol	Pa- ra- graf	Grupa/ titlu	Articol	Alineat	Denumire indicator	Credite	Program 2025
31.10						Venituri din dobânzi	I	0
							II	2
03						Alte venituri din dobânzi	I	0
							II	2
						C2. VÂNZARI DE BUNURI ȘI SERVICII	I	0
							II	15
33.10						Venituri din prestări de servicii și alte activități	I	0
							II	5
07						Venituri realizate cu ocazia participării la acțiuni sub egida organizațiilor internaționale	I	0
							II	5
50						Alte venituri din prestări de servicii și alte activități	I	0
							II	10
						II. VENITURI DIN CAPITAL	I	0
							II	1
39.10						Venituri din valorificarea unor bunuri	I	0
							II	1
01						Venituri din valorificarea unor bunuri ale instituțiilor publice	I	0
							II	1
						III. Operațiuni financiare	I	0
							II	7.050
40.10						Încasări din rambursarea împrumuturilor acordate	I	0
							II	7.050
15						Sume utilizate din excedentul anului precedent pentru efectuarea de cheltuieli	I	0
							II	7.050
03						Sume utilizate de alte instituiii din excedentul anului precedent	I	0
							II	7.050

Capitol	Sub- capi- tol	Pa- ra- graf	Grupa/ titlu	Articol	Alineat	Denumire indicator	Credite	Program 2025
						TOTAL GENERAL CHELTUIELI	I	31.527
						II	31.527	
5010						Partea I-a SERVICII PUBLICE GENERALE	I	31.527
						II	31.527	
5110						Acțiuni publice și acțiuni externe	I	31.527
						II	31.527	
01						Autorități executive și legislative	I	31.527
						II	31.527	
03						Autorități executive	I	31.527
						II	31.527	
01						CHELTUIELI CURENTE	I	30.045
						II	30.045	
10						TITLUL I CHELTUIELI DE PERSONAL	I	21.545
						II	21.545	
20						TITLUL II BUNURI ȘI SERVICII	I	5.427
						II	5.427	
55						TITLUL VII ALTE TRANSFERURI	I	2.928
						II	2.928	
58						TITLUL X PROIECTE CU FINANȚARE DIN FEN AFERENTE CADRULUI FINANCIAR 2014-2020	I	0
						II	0	
59						TITLUL IX ALTE CHELTUIELI	I	145
						II	145	
70						CHELTUIELI DE CAPITAL	I	1.482
						II	1.482	
71						TITLUL XII ACTIVE NEFINANCIARE	I	1.482
						II	1.482	
5110 01						Partea I-a SERVICII PUBLICE GENERALE	I	31.527
						II	31.527	
01						CHELTUIELI	I	30.045

Capitol	Sub- capi- tol	Pa- ra- graf	Grupa/ titlu	Articol	Alineat	Denumire indicator	Credite	Program 2025
						CURENTE		
							II	30.045
10						TITLUL I CHELTUIELI DE PERSONAL	I	21.545
							II	21.545
20						TITLUL II BUNURI ȘI SERVICII	I	5.427
							II	5.427
55						TITLUL VII ALTE TRANSFERURI	I	2.928
							II	2.928
58						TITLUL X PROIECTE CU FINANTARE DIN FEN AFERENTE CADRULUI FINANCIAR 2014-2020	I	0
							II	0
59						TITLUL IX ALTE CHELTUIELI	I	145
							II	145
70						CHELTUIELI DE CAPITAL	I	1.482
							II	1.482
71						ACTIVE NEFINANCIARE	I	1.482
							II	1.482
5110						Autorități publice și acțiuni externe	I	31.527
							II	31.527
01						CHELTUIELI CURENTE	I	30.045
							II	30.045
10						TITLUL I CHELTUIELI DE PERSONAL	I	21.545
							II	21.545
01						Cheltuieli salariale în bani	I	21.045
							II	21.045
01						Salarii de bază	I	19.414
							II	19.414
05						Sporuri pentru conditii de munca	I	24
							II	24
06						Alte sporuri	I	24

Capitol	Sub-capi- tol	Pa- ra- graf	Grupa/ titlu	Articol	Alineat	Denumire indicator	Credite	Program 2025
							II	24
				13		Indemnizații de delegare	I	636
							II	636
				17		Indemnizații de hrană	I	167
							II	167
				30		Alte drepturi salariale în bani	I	780
							II	780
			02			Cheltuieli salariale în natură	I	40
							II	40
				06		Vouchere vacanță	I	40
							II	40
			03			Contribuții	I	460
							II	460
				07		Contribuție asiguratorie pentru muncă	I	460
							II	460
			20			TITLUL II BUNURI ȘI SERVICII	I	5.427
							II	5.427
			01			Bunuri și servicii	I	3.524
							II	3.524
				01		Furnituri de birou	I	40
							II	40
				02		Materiale pentru curățenie	I	20
							II	20
				03		Încălzit, iluminat, forță motrică	I	600
							II	600
				04		Apă, canal și salubritate	I	40
							II	40
				05		Carburanți și lubrifianți	I	250
							II	250
				06		Piese de schimb	I	45
							II	45
				07		Transport	I	20
							II	20

Capitol	Sub-capi- tol	Pa- ra- graf	Grupa/ titlu	Articol	Alineat	Denumire indicator	Credite	Program 2025
08						Posta, telecomunicatii, radio, tv, internet	I	130
							II	130
09						Materiale și prestări de servicii cu caracter funcțional	I	1.093
							II	1.093
30						Alte bunuri și servicii pentru întreținere și funcționare	I	1.286
							II	1.286
02						Reparații curente	I	400
							II	400
05						Bunuri de natura obiectelor de inventar	I	31
							II	31
30						Alte obiecte de inventar	I	31
							II	31
06						Deplasări, detașări, transferări	I	419
							II	419
01						Deplasări interne, detașări, transferări	I	219
							II	219
02						Deplasări în străinătate	I	200
							II	200
11						Cărți, publicații și materiale documentare	I	57
							II	57
13						Pregătire profesională	I	450
							II	450
14						Protecția muncii	I	137
							II	137
30						Alte cheltuieli	I	409
							II	409
02						Protocol și reprezentare	I	300
							II	300
03						Prime de asigurare non- viață	I	90
							II	90
07						Fondul președintelui	I	4

Capitol	Sub-capi- tol	Pa- ra- graf	Grupa/ titlu	Articol	Alineat	Denumire indicator	Credite	Program 2025
							II	4
				30		Alte cheltuieli cu bunuri și servicii	I	15
							II	15
		55				TITLUL VII ALTE TRANSFERURI	I	2.928
							II	2.928
			02			B. Transferuri curente în străinătate (către organizații internationale)	I	2.928
							II	2.928
				01		Contribuții și cotizații la organisme internaționale	I	2.928
							II	2.928
		59				TITLUL IX ALTE CHELTUIELI	I	145
							II	145
			17			Despăgubiri civile	I	30
							II	30
			40			Sume aferente persoanelor cu handicap neîncadrate	I	115
							II	115
		70				CHELTUIELI DE CAPITAL	I	1.482
							II	1.482
		71				TITLUL XII ACTIVE NEFINANCIARE	I	1.482
							II	1.482
			01			Active fixe	I	1.482
							II	1.482
				03		Mobilier, aparatură birotică și alte active corporale	I	1.072
							II	1.072
				30		Alte active fixe	I	410
							II	410
5101						Autorități executive și legislative	I	31.527
							II	31.527
	01					Autorități executive și legislative	I	31.527
							II	31.527
		03		03		Autorități executive	I	31.527
							II	31.527

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 27

din 5 februarie 2025

Dosar nr. 950/1/2024

Eleni Cristina Marcu — președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Rodica Aida Popa — judecător la Secția penală
Maricela Cobzariu — judecător la Secția penală
Ana Hermina Iancu — judecător la Secția penală
Alin Sorin Nicolescu — judecător la Secția penală
Luminița Criștiu-Ninu — judecător la Secția penală
Lia Savonea — judecător la Secția penală
Adrian Glugă — judecător la Secția penală
Isabelle Tocan — judecător la Secția penală

1. Pe rol se află pronunțarea asupra sesizării formulate de Curtea de Apel București — Secția a II-a penală în Dosarul nr. 25.638/3/2015 (2.387/2021), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Data de la care începe să curgă termenul de prescripție a răspunderii penale în cazul infracțiunii unice (unitate de infracțiune) prevăzute de art. 289 din Codul penal (*luarea de mită*), în ipoteza în care sunt realizate, la date diferite, mai multe modalități alternative ale aceleiași infracțiuni, este:

— data comiterii primei modalități alternative, întrucât nu este vorba de o infracțiune continuă, continuată, de obicei sau progresivă, în cazul cărora se pune problema stabilirii unui moment al epuizării;

sau

— data comiterii ultimei modalități alternative, fiind vorba de o infracțiune continuată?”

2. Dezbaterile au avut loc în ședința din 17 iunie 2024, fiind consemnate în încheierea de la aceeași dată, când Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, având nevoie de timp pentru a delibera, a stabilit termen pentru pronunțare la data de 16 septembrie 2024, ulterior dispunându-se amânarea pronunțării soluției la datele de 7 octombrie 2024, 11 noiembrie 2024 și, respectiv, 27 ianuarie 2025, dată la care s-a dispus din nou amânarea pronunțării, stabilindu-se în acest sens prezentul termen.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE —
COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR
CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

3. Deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

4. Prin încheierea din data de 22 aprilie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 25.638/3/2015 (2.387/2021), Curtea de Apel București — Secția a II-a penală, în temeiul art. 476 alin. (1) raportat la art. 475 din Codul de procedură penală, a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Data de la care începe să curgă termenul de prescripție a răspunderii penale în cazul infracțiunii unice (unitate de infracțiune) prevăzute de art. 289 din Codul penal (*luarea de*

mită), în ipoteza în care sunt realizate, la date diferite, mai multe modalități alternative ale aceleiași infracțiuni, este:

— data comiterii primei modalități alternative, întrucât nu este vorba de o infracțiune continuă, continuată, de obicei sau progresivă, în cazul cărora se pune problema stabilirii unui moment al epuizării;

sau

— data comiterii ultimei modalități alternative, fiind vorba de o infracțiune continuată?”

II. Expunerea succintă a cauzei

5. Curtea de Apel București — Secția a II-a penală a fost investită, în ultimul grad de jurisdicție, cu soluționarea apelurilor declarate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție, de intimatele E.I.C. — S.R.L., F.B.M. — S.R.L., PC S. — S.A., S.C. B. — S.A. și S.C. C.B.G. — S.R.L., precum și de inculpații C.S.Ș., D.M., N.M.S. și V.M.D. împotriva Sentinței penale nr. 592 din data de 13.05.2021, pronunțată de Tribunalul București — Secția I penală în Dosarul nr. 25.638/3/2015.

6. Prin **Rechizitoriul** emis la data de 5.07.2015 de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — **Direcția Națională Anticorupție — Secția de combatere a corupției**, înregistrat pe rolul Tribunalului București — Secția I penală cu nr. 25.638/3/2015, a fost trimis în judecată, în stare de arest preventiv, printre alții, inculpatul **V.M.D.**, sub aspectul săvârșirii următoarelor infracțiuni: **9 infracțiuni de luare de mită**, în modalitatea normativă prevăzută de dispozițiile art. 289 alin. (1) din Codul penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 7 alin. (1) lit. a) și c) din Legea nr. 78/2000, modificată prin Legea nr. 187/2012, cu aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal; **8 infracțiuni de abuz în serviciu**, în modalitatea normativă prevăzută de dispozițiile art. 297 din Codul penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 132 din Legea nr. 78/2000, modificată prin Legea nr. 187/2012, cu aplicarea dispozițiilor art. 309 din Codul penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal; **o infracțiune de abuz în serviciu**, în modalitatea normativă prevăzută de dispozițiile art. 297 din Codul penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 132 din Legea nr. 78/2000, modificată prin Legea nr. 187/2012, cu aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal, și **7 infracțiuni de spălare de bani**, în modalitatea normativă prevăzută de dispozițiile art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002, în forma modificată prin Legea nr. 187/2012, cu aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal, toate cu aplicarea dispozițiilor art. 38 alin. (1) din Codul penal.

7. În fapt, prin actul de sesizare, s-au reținut, în esență, următoarele:

8. În perioada 2006-2014, inculpatul V.M.D., în această perioadă primar al sectorului 5 din București, ajutat de inculpatul N.M.S. (vărul celui dintâi, director la S.C. B. — S.A.) și, parțial, de inculpata C.L. (director la S.C. E. Sector 5 — S.R.L.), a solicitat și a primit de la inculpatul D.M. (om de afaceri care controlează activitatea societăților comerciale D.I.E. — S.R.L. și I.L.C. — S.R.L.) foloase materiale necuvenite în cuantum de aproximativ 30.403.000 euro (reprezentând un „comision” de 20% din încasări), pentru a-și exercita atribuțiile de serviciu în vederea atribuirii de către Primăria Sectorului 5 și de către

serviciile publice de interes local din subordinea Consiliului Local al Sectorului 5, cu nerespectarea prevederilor incidente în materie, de contracte de achiziții publice firmelor controlate de omul de afaceri și pentru a dispune efectuarea plății lucrărilor aferente acestor contracte (valoarea totală a contractelor fiind de aproximativ 738.019.000 lei).

9. În vederea atribuirii respectivelor contracte și pentru a facilita efectuarea plăților aferente acestora, inculpatul V.M.D. fie nu și-a îndeplinit atribuțiile de serviciu, fie și le-a îndeplinit în mod defectuos, vătămând drepturile patrimoniale ale sectorului 5 din București (vătămare constând în cheltuirea, în mod nejustificat, a resurselor bănești aflate la dispoziția unității administrativ-teritoriale).

10. Pentru ca societățile comerciale controlate de inculpatul D.M. să dispună de resursele bănești necesare asigurării foloaselor patrimoniale necuvenite solicitate de către inculpatul V.M.D., contractele de achiziții publice au fost încheiate la prețuri mult superioare față de valoarea reală a serviciilor prestate. Astfel, costurile reale de execuție a lucrărilor și, implicit, valoarea efectivă a acestor lucrări au fost de cel mult 60% din valoarea contractelor.

11. În schimbul încheierii contractelor și al dispunerii plății lucrărilor aferente lor, în această perioadă inculpatul V.M.D. a solicitat și a primit de la inculpatul D.M. foloase materiale necuvenite, valoarea acestor foloase materiale necuvenite fiind stabilită de cei doi la 20% din valoarea plăților nete (valoare netă rezultată prin scăderea din valoarea brută a sumelor încasate a valorii taxei pe valoarea adăugată, 19% până la data de 1 iulie 2010 și 24% ulterior, și a plăților reprezentând restituirea garanției de bună execuție, 5% în situația contractelor încheiate cu A.D.P. Sector 5 și 10% în situația contractelor încheiate cu Primăria Sectorului 5).

12. Dată fiind perioada mare de timp în care s-au efectuat plățile și devalorizarea în acest interval a monedei naționale, pentru a stabili valoarea actuală a plăților (și a „comisionului” aferent acestora), s-a procedat la convertirea tuturor plăților în euro, întrebuintând pentru fiecare plată cursul de schimb al B.N.R. de la data plății.

13. În executarea acestor contracte, valoarea totală a sumei nete plătite de A.D.P. Sector 5 și Primăria Sectorului 5 către Societatea Comercială D.I.E. — S.R.L. și Societatea Comercială I.L.C. — S.R.L. a fost de 152.016.000 euro. Valoarea s-a stabilit prin însumarea valorii tuturor plăților, în cazul fiecărei astfel de plăți fiind avută în vedere o valoare rotunjită, prin diminuare, la suma de 1.000 euro.

14. Valoarea totală a obiectului infracțiunilor de luare de mită care fac obiectul cauzei este de 30.403.000 euro.

15. În aceeași perioadă, o parte considerabilă din sumele de bani și din celelalte foloase patrimoniale necuvenite primite drept mită de către inculpatul V.M.D. de la inculpatul D.M. a fost supusă unor operațiuni de spălare de bani, operațiuni desfășurate de inculpații V.M.D., N.M.S., C.L. și C.S.Ș.

16. Ca atare, prejudiciul total cauzat bugetului sectorului 5 prin activitatea infracțională a inculpatului V.M.D. este de 295.207.000 lei.

17. Prin **Încheierea de ședință pronunțată la data de 26.02.2021, Tribunalul București — Secția I penală** a dispus **schimbarea încadrării juridice a infracțiunilor** pentru care au fost trimiși în judecată inculpații prin actul de sesizare, schimbare de încadrare juridică ce **a vizat doar reținerea forme continuata a infracțiunilor în încadrarea dată prin rechizitoriu**.

18. Astfel, având în vedere modalitatea în care presupusele infracțiuni pentru care au fost trimiși în judecată inculpații sunt descrise în rechizitoriu, instanța de fond a reținut ca fiind întrunite condițiile de existență ale **infracțiunii continuate**, astfel cum sunt prevăzute de art. 35 alin. (1) din Codul penal,

unicitatea presupusului subiect activ, a subiectului pasiv, precum și existența unor intervale scurte de timp între acestea ce relevă existența unei rezoluții infracționale a presupușilor făptuitori, motiv pentru care a dispus schimbarea încadrării juridice:

— pentru inculpatul V.M.D., **din 9 infracțiuni de luare de mită**, în modalitatea normativă prevăzută de dispozițiile art. 289 alin. (1) din Codul penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 7 alin. (1) lit. a) și c) din Legea nr. 78/2000, modificată prin Legea nr. 187/2012, cu aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal, **8 infracțiuni de abuz în serviciu**, în modalitatea normativă prevăzută de dispozițiile art. 297 din Codul penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 13² din Legea nr. 78/2000, modificată prin Legea nr. 187/2012, cu aplicarea dispozițiilor art. 309 din Codul penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal, **o infracțiune de abuz în serviciu**, în modalitatea normativă prevăzută de dispozițiile art. 297 din Codul penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 13² din Legea nr. 78/2000, modificată prin Legea nr. 187/2012, cu aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal, și **7 infracțiuni de spălare de bani**, în modalitatea normativă prevăzută de dispozițiile art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002, în forma modificată prin Legea nr. 187/2012, cu aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal, toate cu aplicarea dispozițiilor art. 38 alin. (1) din Codul penal, **în o infracțiune de luare de mită, prevăzută de dispozițiile art. 289 alin. (1) din Codul penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 7 alin. (1) lit. a) și c) din Legea nr. 78/2000, modificată prin Legea nr. 187/2012, cu aplicarea dispozițiilor art. 35 alin. (1) din Codul penal și art. 5 din Codul penal, o infracțiune de abuz în serviciu**, în modalitatea normativă prevăzută de dispozițiile art. 297 din Codul penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 13² din Legea nr. 78/2000, modificată prin Legea nr. 187/2012, cu aplicarea dispozițiilor art. 309 din Codul penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 35 alin. (1) din Codul penal și art. 5 din Codul penal, și **o infracțiune de spălare de bani**, în modalitatea normativă prevăzută de dispozițiile art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002, în forma modificată prin Legea nr. 187/2012, cu aplicarea dispozițiilor art. 35 alin. (1) din Codul penal și art. 5 din Codul penal, toate cu aplicarea dispozițiilor art. 38 alin. (1) din Codul penal;

— pentru inculpatul N.M.S., **din 7 infracțiuni de complicitate la luare de mită**, în modalitatea normativă prevăzută de dispozițiile art. 48 alin. (1) din Codul penal, raportat la art. 289 alin. (1) din Codul penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 7 alin. (1) lit. a) și c) din Legea nr. 78/2000, modificată prin Legea nr. 187/2012, cu aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal, și **7 infracțiuni de spălare de bani**, în modalitatea normativă prevăzută de dispozițiile art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002, în forma modificată prin Legea nr. 187/2012, cu aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal, toate cu aplicarea dispozițiilor art. 38 alin. (1) din Codul penal, **în o infracțiune de complicitate la luare de mită**, în modalitatea normativă prevăzută de dispozițiile art. 48 alin. (1) din Codul penal, raportat la art. 289 alin. (1) din Codul penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 7 alin. (1) lit. a) și c) din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal și art. 5 din Codul penal, și **o infracțiune de spălare de bani**, în modalitatea normativă prevăzută de dispozițiile art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002, în forma modificată prin Legea nr. 187/2012, cu aplicarea dispozițiilor art. 35 alin. (1) din Codul penal și art. 5 din Codul penal, toate cu aplicarea dispozițiilor art. 38 alin. (1) din Codul penal;

— pentru inculpatul D.M., **din 8 infracțiuni de dare de mită**, în modalitatea normativă prevăzută de dispozițiile art. 255 alin. (1) din Codul penal anterior, cu aplicarea dispozițiilor art. 7 alin. (2) din Legea nr. 78/2000, în forma anterioară modificărilor aduse prin Legea nr. 187/2012, cu aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 38 alin. (1) din

Codul penal, în **infracțiunea de dare de mită, în formă continuată**, prevăzută de dispozițiile art. 290 din Codul penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 6 din Legea nr. 78/2000 și art. 35 alin. (1) din Codul penal și cu aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal.

19. Prin **Sentința nr. 592 din data de 13.05.2021, Tribunalul București — Secția I penală** a dispus, printre altele, următoarele:

20. În temeiul art. 396 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, a condamnat pe inculpatul V.M.D. la pedeapsa de 7 ani închisoare, pentru săvârșirea infracțiunii de **luare de mită în formă continuată**, prevăzută de art. 289 alin. (1) din Codul penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 7 alin. (1) lit. a) și c) din Legea nr. 78/2000, modificată prin Legea nr. 187/2012, cu aplicarea art. 35 alin. (1) și art. 38 alin. (1) din Codul penal, cu înlăturarea art. 5 din Codul penal (**49 de acte materiale săvârșite în perioada 2007-iulie 2014**).

21. În temeiul art. 67 alin. (2) și art. 66 alin. (1) din Codul penal, a interzis inculpatului, cu titlu de pedeapsă complementară, exercitarea drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, respectiv de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, drepturi prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a) și b) din Codul penal, pe o perioadă de 5 ani de la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

22. În temeiul art. 65 alin. (1) din Codul penal, a interzis inculpatului, ca pedeapsă accesorie, exercitarea drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, respectiv de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, drepturi prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a) și b) din Codul penal, de la data rămânerii definitive a hotărârii până la data executării sau considerării ca executată a pedepsei principale.

23. În temeiul art. 396 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, a condamnat pe inculpatul V.M.D. la pedeapsa de 7 ani închisoare, pentru săvârșirea infracțiunii de **abuz în serviciu în formă continuată**, prevăzută de art. 297 din Codul penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 132 din Legea nr. 78/2000, modificată prin Legea nr. 187/2012, cu aplicarea art. 309 din Codul penal, art. 35 alin. (1) din Codul penal, art. 38 alin. (1) din Codul penal și art. 5 din Codul penal (52 de acte materiale săvârșite în perioada 2007-2012).

24. În temeiul art. 67 alin. (2) din Codul penal și art. 66 alin. (1) din Codul penal, a interzis inculpatului, cu titlu de pedeapsă complementară, exercitarea drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, respectiv de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, drepturi prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a) și b) din Codul penal, pe o perioadă de 5 ani de la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

25. În temeiul art. 65 alin. (1) din Codul penal, a interzis inculpatului, ca pedeapsă accesorie, exercitarea drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, respectiv de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, drepturi prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a) și b) din Codul penal, de la data rămânerii definitive a hotărârii până la data executării sau considerării ca executată a pedepsei principale.

26. În temeiul art. 396 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, a condamnat pe inculpatul V.M.D. la pedeapsa de 7 ani închisoare, pentru infracțiunea de **spălare de bani în formă continuată**, prevăzută de art. 49 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 129/2019, cu aplicarea dispozițiilor art. 35 alin. (1) și art. 38 alin. (1) și cu înlăturarea art. 5 din Codul penal (**18 acte materiale, săvârșite în perioada 2007-februarie 2015**).

27. În temeiul art. 67 alin. (1) din Codul penal și art. 66 alin. (1) din Codul penal, a interzis inculpatului, cu titlu de pedeapsă complementară, exercitarea drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, respectiv de

a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, drepturi prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a) și b) din Codul penal, pe o perioadă de 5 ani de la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

28. În temeiul art. 65 alin. (1) din Codul penal, a interzis inculpatului, ca pedeapsă accesorie, exercitarea drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, respectiv de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, drepturi prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a) și b) din Codul penal, de la data rămânerii definitive a hotărârii până la data executării sau considerării ca executată a pedepsei principale.

29. În temeiul art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal raportat la art. 38 alin. (1) din Codul penal, a contopit cele trei pedepse concurente de câte 7 ani închisoare, stabilind pedeapsa cea mai grea, de 7 ani închisoare, la care s-a adăugat 1/3 din restul pedepselor aplicate, adică 4 ani și 8 luni închisoare, urmând ca, în final, inculpatul să execute pedeapsa rezultantă de 11 ani și 8 luni închisoare.

30. În temeiul art. 45 alin. (3) lit. a) din Codul penal, a interzis inculpatului, cu titlu de pedeapsă complementară, exercitarea drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, respectiv de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, drepturi prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a) și b) din Codul penal, pe o perioadă de 5 ani de la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

31. În temeiul art. 45 alin. (5) din Codul penal, a interzis inculpatului, ca pedeapsă accesorie, exercitarea drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, respectiv de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, drepturi prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a) și b) din Codul penal, de la data rămânerii definitive a hotărârii până la data executării sau considerării ca executată a pedepsei principale.

32. În temeiul art. 72 din Codul penal, a dedus din durata pedepsei rezultante durata reținerii, arestării preventive și a arestului la domiciliu din prezenta cauză, respectiv de la 12.03.2015 la 13.03.2015 (1 zi) și de la 14.03.2015 la 16.12.2015.

33. În fapt, instanța de fond a reținut, în esență, că inculpatul V.M.D., în perioada 2007-2014, a pretins, a acceptat promisiunea și a primit suma de 15.014.400 euro de la inculpatul D.M., la diferite intervale de timp, în tranșe, în schimbul efectuării unui act contrar îndatoririlor de serviciu, în calitate de primar al sectorului 5 București, respectiv încheierea și plata unor contracte de lucrări publice la prețuri supraevaluate.

34. Prima instanță a reținut **forma continuată a infracțiunii de luare de mită**, având în vedere că același inculpat, la diferite intervale de timp, în baza aceleiași rezoluții infracționale, a săvârșit acțiuni ce constituie, fiecare în parte, o infracțiune de luare de mită.

35. De asemenea, a reținut că inculpatul D.M., în perioada 2007-2014, a promis și a dat suma de 15.014.400 euro inculpatului V.M.D., la diferite intervale de timp, în tranșe, în schimbul efectuării de către acesta din urmă, în calitate de primar, a unui act contrar îndatoririlor de serviciu, respectiv încheierea și plata unor contracte de lucrări publice la prețuri supraevaluate, iar inculpatul N.M.S., în aceeași perioadă (2007-2014), l-a ajutat pe inculpatul V.M.D. să primească foloase necuvenite de la inculpatul D.M.

36. **Împotriva acestei sentințe penale au declarat apel** Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție, precum și inculpații V.M.D., D.M., C.S.Ș și N.M.S., cauza fiind înregistrată pe rolul Curții de Apel București — Secția a II-a penală cu nr. 25.638/3/2015, la data de 4.08.2021.

37. La termenul de judecată din data de 11.04.2024, **instanța a pus în discuție, din oficiu, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea dezlegării de principiu a chestiunii de drept anterior menționate.**

III. **Opinia completului care a dispus sesizarea și punctele de vedere exprimate de procuror și de inculpații N.M.S., C.S.Ș. și V.M.D.**

III.1. **Cu privire la admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție**

38. **Completul de judecată** care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție și **reprezentantul Ministerului Public** au opinat că *sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate* prevăzute de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală, deoarece Curtea de Apel București — Secția a II-a penală este investită cu judecarea cauzei în apel, fiind astfel îndeplinită condiția referitoare la soluționarea cauzei în ultimă instanță, și s-a invocat o chestiune de drept reală, veritabilă, susceptibilă să dea naștere unor interpretări diferite, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a apelului, chestiune asupra căreia nu s-a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii.

39. **Inculpații C.S.Ș. și V.M.D.**, prin apărători aleși, au arătat că sunt de acord cu sesizarea instanței supreme în vederea lămuririi chestiunii de drept în discuție.

III.2. **Cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării**

40. **Completul de judecată** care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu pronunțarea unei hotărâri prealabile a constatat că, prin chestiunea de drept invocată, se solicită, în esență, *calificarea faptei* unei persoane de a pretinde sau a accepta promisiunea unei sume de bani sau alte foloase în legătură cu atribuțiile sale de serviciu, sumă de bani/foloase pe care ulterior o/le primește în mai multe tranșe, pe parcursul unui interval de timp, în vederea stabilirii *datei de la care începe să curgă termenul de prescripție a răspunderii penale în cazul infracțiunii prevăzute de art. 289 din Codul penal*.

41. **Punctul de vedere al completului** a fost în sensul că data de la care începe să curgă termenul de prescripție a răspunderii penale, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 289 din Codul penal, *este data săvârșirii infracțiunii, adică aceea a realizării primei modalități alternative din cadrul conținutului alternativ al infracțiunii, independent de comiterea subsecventă, ulterioară, a mai multor modalități alternative ale aceleiași infracțiuni și indiferent de intervalul de timp care se interpune între data săvârșirii primei modalități alternative și comiterea unei alte modalități alternative, întrucât acela este momentul la care se produce urmarea imediată specifică infracțiunii de luare de mită*.

III.3. **Punctul de vedere cu privire la dezlegarea chestiunii de drept exprimat în cauză de reprezentantul Ministerului Public**

42. **Reprezentantul Ministerului Public**, pe fondul chestiunii de drept invocate, a susținut, în primul rând, sub aspectul încadrării juridice date faptelor, acțiunilor ce se circumscriu infracțiunii de luare de mită sub forma participăției reținute în sarcina inculpaților, că este corectă *încadrarea juridică în infracțiune în formă continuată*, astfel cum s-a dispus prin încheierea din data de 26 februarie 2021 de către Tribunalul București — Secția I penală.

43. S-a arătat că *termenul de prescripție curge de la momentul epuizării infracțiunii, respectiv ultimul act material de primire a foloaselor*, astfel cum rezultă și din dosarul cauzei, și, totodată, chiar dacă s-ar reține o infracțiune simplă de luare de mită, punctul de vedere este tot în sensul că există *un moment al consumării* care echivalează cu momentul pretinderii inițiale a procentului de 20%, astfel cum se reține în acuzații, în atribuirea contractelor și efectuarea plăților, dar și *un moment al epuizării* constând în actele subsecvente de primire, în mai multe rânduri, a sumelor de bani sau a modalităților în care s-a remis mita reținută în sarcina inculpatului V.M.D. S-a apreciat că se circumscriu natural elementului material al infracțiunii de dare de mită, iar momentul de la care curge termenul de prescripție este cel al epuizării, ultimul act de primire reținut în cauză.

IV. **Examenul jurisprudenței în materie**

IV.1. **Jurisprudența națională relevantă**

44. S-a solicitat punctul de vedere al instanțelor de judecată asupra chestiunii de drept supuse dezlegării.

45. În urma consultării materialelor transmise de către instanțele de judecată, s-a constatat că punctele de vedere nu sunt unitare, fiind identificate **două orientări**:

46. **Într-o primă orientare** se consideră **că data de la care începe să curgă termenul de prescripție a răspunderii penale**, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 289 din Codul penal, este data săvârșirii infracțiunii, adică *aceea a realizării primei modalități alternative din cadrul conținutului alternativ al infracțiunii*, independent de comiterea subsecventă, ulterioară, a mai multor modalități alternative ale aceleiași infracțiuni și indiferent de intervalul de timp care se interpune între data săvârșirii primei modalități alternative și comiterea unei alte modalități alternative, întrucât acela este momentul la care se produce urmarea imediată specifică infracțiunii de luare de mită.

47. În acest sens au fost exprimate *puncte de vedere* de către Curtea de Apel București — Secția I penală (opinie majoritară), Curtea de Apel București — Secția a II-a penală (o parte din judecătoria instanței), Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Iași (o parte din judecătoria instanței), Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Ploiești (opinie majoritară), Curtea de Apel Suceava (opinie minoritară), Tribunalul Bacău (opinie majoritară), Tribunalul Covasna, Tribunalul Brașov (opinie majoritară), Tribunalul București — Secția I penală (o parte din judecătoria instanței), Tribunalul Ialomița, Tribunalul Ilfov, Tribunalul Bistrița-Năsăud (opinie minoritară), Tribunalul Sălaj, Tribunalul Constanța (opinie majoritară), tribunalele din circumscripția Curții de Apel Craiova (opinie minoritară), Tribunalul Vaslui (o parte din judecătoria instanței), Tribunalul Vâlcea, Tribunalul Buzău, Tribunalul Dâmbovița (opinie majoritară), Tribunalul Suceava, Tribunalul Botoșani, Tribunalul Arad, Tribunalul Caraș-Severin, Tribunalul Sibiu, judecătoriile sectoarelor 1, 2, 4 și 6 București, Judecătoria Giurgiu, Judecătoria Slobozia, Judecătoria Iași, Judecătoria Buzău, Judecătoria Pogoanele (o parte din judecătoria instanței), Judecătoria Deta, Judecătoria Alba Iulia (o parte din judecătoria instanței), Judecătoria Sibiu și Judecătoria Avrig.

48. În argumentarea opiniei exprimate, instanțele au precizat, în esență, că data de la care începe să curgă termenul de prescripție a răspunderii penale în cazul infracțiunii unice (unitate de infracțiune) prevăzute de art. 289 din Codul penal (luare de mită), în ipoteza în care sunt realizate, la date diferite, mai multe modalități alternative ale aceleiași infracțiuni, este *data primei modalități alternative*, întrucât *nu este vorba de o infracțiune continuă, continuată, de obicei sau progresivă*, în cazul cărora se pune problema stabilirii unui moment al epuizării.

49. **În cea de-a doua orientare**, se consideră că **termenul de prescripție a răspunderii penale va începe să curgă de la data realizării ultimei modalități alternative a infracțiunii (data epuizării)**, în cazul calificării faptei ca infracțiune continuată sau unitate naturală colectivă, ce se va stabili de la caz la caz, în funcție de intervalul sau intervalele de timp care au trecut între momentele săvârșirii variantelor alternative ale elementului material al infracțiunii de luare de mită.

50. În acest sens au fost exprimate *puncte de vedere* de către Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel București — Secția I penală (opinie minoritară), Curtea de Apel București — Secția a II-a penală (o parte din judecătoria instanței), Curtea de Apel Cluj (opinie majoritară), Curtea de Apel Craiova (opinie majoritară), Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Iași (o parte din judecătoria instanței), Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Suceava (opinie majoritară), Curtea de Apel Târgu Mureș, Tribunalul Neamț (opinie majoritară),

Tribunalul Braşov (opinie minoritară), Tribunalul Bucureşti — Secţia I penală (o parte din judecătorii instanţei), Tribunalul Călăraşi, Tribunalul Giurgiu, Tribunalul Teleorman, Tribunalul Bistriţa-Năsăud (opinie majoritară), Tribunalul Cluj, Tribunalul Tulcea, tribunalele din circumscripţia Curţii de Apel Craiova (opinie majoritară), Tribunalul Galaţi (opinie majoritară), Tribunalul Brăila, Tribunalul Iaşi (opinie majoritară), Tribunalul Vaslui (o parte din judecătorii instanţei), Tribunalul Bihor, Tribunalul Argeş, Tribunalul Alba (opinie majoritară), Judecătoria Sectorului 3 Bucureşti (opinie majoritară), Judecătoria Sectorului 5 Bucureşti, Judecătoria Bolintin-Vale, Judecătoria Bistriţa, Judecătoria Baia Mare, Judecătoria Paşcani, Judecătoria Hârlău, Judecătoria Răducăneni, Judecătoria Timişoara, Judecătoria Alba Iulia (o parte din judecătorii instanţei), Judecătoria Aiud şi Judecătoria Câmpeni.

51. În argumentarea opiniei exprimate s-a precizat, în esenţă, că *data săvârşirii infracţiunii unice* prevăzute de art. 289 din Codul penal este *data realizării ultimei modalităţi alternative* (de exemplu, data primirii mitei după pretinderea realizată la o dată anterioară) sau, respectiv, *data realizării ultimului act omogen dintre mai multe, care reunite caracterizează o singură modalitate alternativă* (de exemplu, data ultimei tranşe din suma de bani ce reprezintă mita), *aceasta fiind şi data de la care începe să curgă termenul de prescripţie a răspunderii penale*.

IV.2. Jurisprudenţa relevantă a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie

IV.2.1. 52. Cu referire la problema de drept ce face obiectul sesizării, în cadrul **deciziilor obligatorii**, menite să asigure unificarea practicii judiciare, a fost identificată *Decizia nr. 5 din data de 11 februarie 2019, pronunţată de Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 334 din 2 mai 2019*, prin care s-a stabilit că, prin data săvârşirii infracţiunii şi, implicit, data de la care începe să curgă termenul de prescripţie a răspunderii penale în cazul infracţiunilor simple a căror latură obiectivă implică producerea unei pagube ori realizarea unui folos necuvenit pe o perioadă de timp, se înţelege momentul apariţiei primei pagube ori al obţinerii primului folos necuvenit.

IV.2.2. 53. În ceea ce priveşte **deciziile de speţă**, în urma examenului de jurisprudenţă efectuat la nivelul Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, au fost identificate o serie de hotărâri care prezintă relevanţă pentru problema de drept analizată, ale căror considerente conturează *orientări jurisprudenţiale diferite*, respectiv:

— *într-o orientare jurisprudenţială*, termenul de prescripţie a răspunderii penale începe să curgă de la data săvârşirii infracţiunii, când se realizează prima modalitate alternativă din cadrul conţinutului alternativ al infracţiunii, indiferent de intervalul de timp care se interpune între data săvârşirii primei modalităţi alternative şi comiterea unei alte modalităţi alternative (*Decizia penală nr. 22/A din 30 ianuarie 2024, pronunţată de Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie — Secţia penală, în opinie minoritară*);

— *într-o altă orientare jurisprudenţială*, termenul de prescripţie a răspunderii penale începe să curgă de la data realizării ultimei modalităţi alternative a infracţiunii (data epuizării), în cazul calificării faptei ca infracţiune continuată sau unitate naturală colectivă (*Decizia penală nr. 38 din 2 mai 2023, Decizia penală nr. 48 din 26 mai 2023 şi Decizia penală nr. 85 din 25 noiembrie 2022, pronunţate de Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie — Completul de 5 judecători în materie penală; Decizia penală nr. 152/RC din 9 aprilie 2021, Decizia penală nr. 90/A din 1 martie 2023 şi Decizia penală nr. 836/RC din 12 decembrie 2023, pronunţate de Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie — Secţia penală; Decizia penală nr. 604 din 8 decembrie 2003, pronunţată de Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie — Completul de 9 judecători*).

IV.3. Jurisprudenţa relevantă a Curţii Constituţionale

54. În urma examenului de jurisprudenţă la nivelul Curţii Constituţionale a României, nu au fost identificate decizii relevante în problema de drept supusă analizei.

IV.4. Jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului

55. În urma examenului de jurisprudenţă la nivelul Curţii Europene a Drepturilor Omului nu au fost identificate hotărâri care să prezinte relevanţă pentru problema de drept analizată.

V. 56. **Direcţia legislaţie, jurisprudenţă şi contencios — Serviciul pentru studiul şi unificarea jurisprudenţei din cadrul instanţei supreme**, prin Adresa nr. 890 din data de 9 mai 2024, a comunicat că a fost identificată practică judiciară cu privire la problema de drept supusă dezlegării, fiind indicate deciziile nr. 48 din 26 mai 2023, nr. 38 din 2 mai 2023 şi nr. 85 din 25 noiembrie 2022, pronunţate de Completul de 5 judecători în materie penală, deciziile nr. 90/A din 1 martie 2023, nr. 97/A din 23 martie 2017, nr. 152/RC din 9 aprilie 2021, nr. 836/RC din 12 decembrie 2023 şi nr. 1.801 din 6 mai 2010, pronunţate de Secţia penală, respectiv Decizia nr. 604 din 8 decembrie 2003, pronunţată de Completul de 9 judecători, şi Decizia nr. 22/A din 30 ianuarie 2024, pronunţată de Secţia penală (opinie minoritară), ataşate adresei înaintate.

VI. Punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie cu privire la problema de drept ce formează obiectul sesizării

57. S-a comunicat că, la data de 16 mai 2024, *procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie a sesizat instanţa supremă cu recurs în interesul legii vizând următoarea problemă de drept: „În interpretarea şi aplicarea unitară a art. 174 şi a art. 154 alin. (2) din Codul penal, prin data săvârşirii infracţiunii şi, implicit, data de la care începe să curgă termenul de prescripţie a răspunderii penale în cazul infracţiunilor unice prevăzute de art. 289-292 din Codul penal, în ipoteza în care sunt realizate, la date diferite, mai multe modalităţi normative ale elementului material, se înţelege data comiterii primei modalităţi normative sau data comiterii ultimei modalităţi normative/ultimului act de executare al ultimei modalităţi.”*

58. S-a solicitat respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării pentru pronunţarea unei hotărâri prealabile ce formează obiectul prezentului dosar.

59. În acest sens s-a susţinut că *nu este îndeplinită cea de-a doua condiţie impusă de art. 475 din Codul de procedură penală, raportat la cerinţele necesare existenţei unei legături între chestiunea de drept supusă interpretării şi soluţionarea pe fond a cauzei*.

VII. Opinia specialiștilor consultați

60. În conformitate cu dispoziţiile art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, a fost solicitată specialiștilor în drept penal opinia asupra chestiunii de drept supuse examinării.

61. În cuprinsul materialului înaintat instanţei supreme la data de 21 mai 2024, *Universitatea din Oradea — Facultatea de Drept* a arătat că, în ceea ce priveşte problema de drept cu care Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie a fost sesizată, în doctrină au fost exprimate mai multe opinii, fiind agreată cea potrivit căreia *infracţiunea de luare de mită se poate prezenta atât sub forma infracţiunii unice, cât şi sub forma infracţiunii continuate*. Astfel, consumarea infracţiunii are loc în momentul realizării elementului material, în oricare dintre modalităţile prevăzute de textul incriminator. Dacă există o pretindere urmată de primire, fapta se va considera consumată în momentul pretinderii. Realizarea celor două modalităţi ale elementului material nu afectează caracterul unitar al infracţiunii (nu se vor reţine două fapte în concurs). Infracţiunea de luare de mită constituie o așa-zisă infracţiune cu consumare anticipată, în sensul că un simplu act

de pregătire, cum ar fi pretinderea sau acceptarea promisiunii, duce la consumarea faptei. Din această cauză tentativa nu este pedepsită.

62. S-a arătat că infracțiunea poate avea formă continuată, spre exemplu, în ipoteza în care, în baza aceleiași rezoluții infracționale, subiectul activ pretinde (în mod repetat) și eventual primește diferite sume de bani, în legătură cu același act ce intră în îndatoririle lui de serviciu, într-o astfel de ipoteză fiind lipsit de relevanță dacă sumele de bani sunt pretinse unei singure persoane sau mai multor persoane. În schimb, faptul că subiectul activ pretinde (o singură dată) o anumită sumă de bani și aceasta este ulterior remisă în tranșe (rate) succesive nu duce la reținerea formei continuate. În această ipoteză va fi incidentă Decizia nr. 5/2019 a instanței supreme, pronunțată într-un recurs în interesul legii cu privire la data săvârșirii infracțiunii, respectiv data de la care începe să curgă termenul de prescripție — în cazul infracțiunilor simple a căror latură obiectivă implică producerea unei pagube ori realizarea unui folos necuvenit pe o perioadă de timp.

63. S-a concluzionat în sensul că, în situația unei unități naturale colective raportate la infracțiunea de luare de mită, curgerea termenului de prescripție, deși ar trebui să debuteze la momentul epuizării activității infracționale, prin raportare la dreptul pozitiv, va debuta la momentul primului act de executare, pentru a asigura dezideratul previzibilității legii penale, fiind de dorit o intervenție a legiuitorului în textul alin. (2) al art. 154 din Codul penal.

VIII. Dispoziții legale relevante

Codul penal

„Art. 174. — Săvârșirea unei infracțiuni

Prin săvârșirea unei infracțiuni sau comiterea unei infracțiuni se înțelege săvârșirea oricăreia dintre faptele pe care legea le pedepsește ca infracțiune consumată sau ca tentativă, precum și participarea la comiterea acestora în calitate de coautor, instigator sau complice.”

„Art. 154. — Termenele de prescripție a răspunderii penale

(1) Termenele de prescripție a răspunderii penale sunt:

a) 15 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa detențiunii pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 20 de ani;

b) 10 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani, dar care nu depășește 20 de ani;

c) 8 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani, dar care nu depășește 10 ani;

d) 5 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de un an, dar care nu depășește 5 ani;

e) 3 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii care nu depășește un an sau amenda.

(2) Termenele prevăzute în prezentul articol încep să curgă de la data săvârșirii infracțiunii. În cazul infracțiunilor continue termenul curge de la data încetării acțiunii sau inacțiunii, în cazul infracțiunilor continuate, de la data săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni, iar în cazul infracțiunilor de obicei, de la data săvârșirii ultimului act.

(3) În cazul infracțiunilor progresive, termenul de prescripție a răspunderii penale începe să curgă de la data săvârșirii acțiunii sau inacțiuni și se calculează în raport cu pedeapsa corespunzătoare rezultatului definitiv produs.

(4) În cazul infracțiunilor de trafic și exploatare a persoanelor vulnerabile și al infracțiunilor contra libertății și integrității sexuale, altele decât cele prevăzute la art. 153 alin. (2) lit. c), precum și al infracțiunii de pornografie infantilă, săvârșite față de un minor, termenul de prescripție începe să curgă de la data

la care acesta a devenit major. Dacă minorul a decedat înainte de împlinirea majoratului, termenul de prescripție începe să curgă de la data decesului.”

„Art. 289. — Luarea de mită

(1) Fapta funcționarului public care, direct ori indirect, pentru sine sau pentru altul, pretinde ori primește bani sau alte foloase care nu i se cuvin ori acceptă promisiunea unor astfel de foloase, în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea, urgentarea ori întârzierea îndeplinirii unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică ori de a exercita profesia sau activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta.

(2) Fapta prevăzută în alin. (1), săvârșită de una dintre persoanele prevăzute în art. 175 alin. (2), constituie infracțiune numai când este comisă în legătură cu neîndeplinirea, întârzierea îndeplinirii unui act privitor la îndatoririle sale legale sau în legătură cu efectuarea unui act contrar acestor îndatoriri.

(3) Bani, valorile sau orice alte bunuri primite sunt supuse confiscării, iar când acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.”

IX. Opinia judecătorului-raportor

64. Soluția propusă de judecătorul-raportor a fost aceea de *admitere a sesizării* formulate de Curtea de Apel București — Secția a II-a penală, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept invocate, urmând a se statua în sensul că data de la care începe să curgă termenul de prescripție a răspunderii penale, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 289 din Codul penal, este data săvârșirii infracțiunii, adică aceea a realizării primei modalități alternative din cadrul conținutului infracțiunii, independent de comiterea subsecventă, ulterioară, a mai multor modalități alternative ale aceleiași infracțiuni și indiferent de intervalul de timp care se interune între data săvârșirii primei modalități alternative și comiterea unei alte modalități alternative.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție *Cu privire la admisibilitatea sesizării*

65. În conformitate cu dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală: „*Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.*”

66. Ca urmare, *admisibilitatea sesizării* formulate în procedura pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată de îndeplinirea cumulativă a următoarelor *cerințe*:

— instanța care a formulat întrebarea, din categoria instanțelor anterior enumerate, să fie investită cu soluționarea cauzei în ultimul grad de jurisdicție;

— soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept ce face obiectul sesizării;

— **problema de drept supusă analizei să nu fi primit o rezolvare anterioară printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii** și să nu facă obiectul unui asemenea recurs în curs de soluționare.

67. **Prin această ultimă condiție de admisibilitate s-a consfințit caracterul subsidiar al hotărârii prealabile față de mecanismul recursului în interesul legii, întrucât recursul în interesul legii are un domeniu de aplicabilitate mai extins, legiuitorul statuând că, în cazul în care există aceeași**

chestiune de drept invocată, concomitent, prin intermediul ambelor mecanisme de unificare, interpretarea este atribuită completului investit cu soluționarea recursului în interesul legii.

68. Raportând **condițiile legale de admisibilitate** la sesizarea ce face obiectul prezentei cauze, se constată că acestea **nu sunt îndeplinite cumulativ.**

69. **În speță, chestiunea de drept ce face obiectul sesizării a primit deja rezolvarea printr-un recurs în interesul legii.**

70. Astfel, *prin Decizia nr. 1 din data de 20 ianuarie 2025, pronunțată în Dosarul nr. 1.127/1/2024, Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a statuat asupra unei chestiuni de drept similare, stabilind că, în interpretarea și aplicarea unitară a art. 174 și a art. 154 alin. (2) din Codul penal, prin data săvârșirii infracțiunii și, implicit, data de la care începe să curgă termenul de prescripție a răspunderii penale în cazul infracțiunilor unice prevăzute de art. 289-292 din Codul penal, în ipoteza în care sunt realizate, la date diferite, mai multe modalități normative ale elementului material, se înțelege data comiterii primei modalități alternative, independent de realizarea subsecventă, ulterioară, a mai multor modalități alternative din conținutul infracțiunii și indiferent de intervalul de timp care se interpune între data săvârșirii primei modalități alternative și*

comiterea unei alte modalități alternative ori între actele care compun acțiunea caracteristică uneia din modalitățile normative de săvârșire a faptei, respectiv data comiterii primului act dintr-o succesiune de acte corespunzătoare unei singure modalități normative.

71. Obiectul recursului în interesul legii menționat vizează o sferă mai largă a infracțiunilor cu modalități normative alternative de realizare a elementului material, dar care include, în mod efectiv, și infracțiunea prevăzută de art. 289 din Codul penal, însă chestiunea interpretării art. 154 alin. (2) din Codul penal este identică cu cea care face obiectul prezentei sesizări, respectiv data de la care începe să curgă termenul de prescripție a răspunderii penale în cazul infracțiunii unice de luare de mită, în ipoteza în care sunt realizate, la date diferite, mai multe modalități alternative ale aceleiași infracțiuni, nefiind, așadar, îndeplinită condiția prevăzută de art. 475 din Codul de procedură penală, în sensul ca problema de drept supusă analizei să nu fi primit o rezolvare anterioară printr-un recurs în interesul legii.

72. Având în vedere considerentele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 477 din Codul de procedură penală, sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a II-a penală în Dosarul nr. 25.638/3/2015 (2.387/2021) va fi respinsă, ca inadmisibilă.

PENTRU ACESTE MOTIVE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a II-a penală în Dosarul nr. 25.638/3/2015 (2.387/2021), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Data de la care începe să curgă termenul de prescripție a răspunderii penale în cazul infracțiunii unice (unitate de infracțiune) prevăzute de art. 289 din Codul penal (luarea de mită), în ipoteza în care sunt realizate, la date diferite, mai multe modalități alternative ale aceleiași infracțiuni, este:

— data comiterii primei modalități alternative, întrucât nu este vorba de o infracțiune continuă, continuată, de obicei sau progresivă, în cazul cărora se pune problema stabilirii unui moment al epuizării;

sau

— data comiterii ultimei modalități alternative, fiind vorba de o infracțiune continuată?”.

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală. Pronunțată în ședință publică astăzi, 5 februarie 2025.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE

ȘI JUSTIȚIE

ELENI CRISTINA MARCU

Magistrat-asistent,

Elena Mihaela Mustață

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329

C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR

și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

